

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

ЗВІТ МІЖНАРОДНОЇ СЕКЦІЇ І ДОНЕЦЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ АЕНУ

Макогон Ю.В., д.е.н., професора, заслужений діяч науки і техніки України

Асоціація економістів-міжнародників (секція АЕНУ й Донецьке відділення АЕНУ) має договори про співробітництво з науковими, навчальними організаціями й провідними підприємствами: Росії, Молдавії, Сербії, Болгарії, Латвії, Литви, Великобританії, Вірменії, Нідерландів, Білорусії, Німеччини, Грузії, Туреччини й ін. держави.

Договори про співробітництво з обласним управлінням статистики, концерном "Стирол", АТ "НКМЗ", "Група Норд", "Істіл-ДМЗ", інститутах НАН України - економіки промисловості й економіко-правових досліджень, управлінням зовнішніх зв'язків і зовнішньоекономічної діяльності Донецької облдержадміністрації, Донецькою торгово-промисловою палатою.

Почесна президія засідання

Асоціація економістів-міжнародників (секція АЕНУ й Донецьке відділення АЕНУ) залучає до участі в міжнародних наукових семінарах і конференціях ведучих учених навчальних закладів України, ближнього й далекого зарубіжжя - Національного університету України "Київський політехнічний інститут", Донецького національного технічного університету, Донецького державного університету управління, Тернопільського національного економічного університету, Львівського національного університету ім. І. Франка, Київських національного університету ім. Т.Шевченка й національного економічного університету ім. В.Гетьмана, Московської фінансового університету при Уряді Російської Федерації, Ризького технічного університету, Білоруського державного економічного університету, Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації, Господарської академії ім. Ценова (Болгарія), Ростовського державного економічного університету, Сандерлендського й Нотінгемського університетів (Великобританія), Національного гірського університету (м. Дніпропетровськ), Маріупольського державного університету, Університету м. Барі (Італія), Каунаського технічного університету (Литва) і ін.

Нагородження академіка Амоші О.І. званням почесного професора ТНЕУ

Асоціація економістів-міжнародників (секція АЕНУ й Донецьке відділення АЕНУ) взяли участь у цілій низці різних наукових конференцій.

Особливо хочу виділити ще конференцію, що ми провели разом з болгарськими, російськими, сербськими вченими й працівниками науки й вищої школи в 2009 і 2010 р., у м. Севастополі й у м. Стамбул (Туреччина) із проблем розвитку ЧЭС і ГУАМ під патронажем Господарської академією ім. Ценова, м. Свіштов, Болгарія й Таганрозької міжрайонної ТПП, а також Асоціації промисловців і підприємців Туреччини ТУСКОН.

Виконано роботи в рамках програми науково-технічного розвитку Донецької області на період до 2020 р. "Донецька область - 2020" (розділ - шляхи вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності).

Традиційною формою залучення до наукової роботи стали круглі столи, які Секція "Міжнародна економіка" і Донецьке відділення АЕНУ проводить разом з Регіональним філіалом НІСД в місті Донецьку:

1. Транскордонне співробітництво на Сході України: соціально-економічні й екологічні виміри
2. Вірменія - Україна: перспективи взаємовигідного співробітництва
3. Перспективи й напрямки розвитку старопромислових регіонів України в посткризовий період
4. Міжнаціональна згода в контексті діалогу влади й суспільства

Міжнародна діяльність - проявлялася в проведенні щорічних міжнародних літніх економічних шкіл за фахом "Міжнародна економіка". В 2009-2010 р. у міжнародній літній школі взяли участь понад 150 студентів різних навчальних закладів України й зарубіжжя (Болгарія, Росія, Вірменія, Грузія, Білорусія й ін.); - проведення щорічних міжнародних науково-практичних семінарів. У семінарі 2010 р. взяли участь представники 16 країн близького й далекого зарубіжжя.

Під час доповіді д.е.н., професора Ю.В. Макогона

Брали участь у виконанні держбюджетної теми інституту економіки промисловості НАН України "Розробка напрямків і моделей трансформації інноваційної діяльності в промисловості в контексті міжнародної інтеграції".

В інституті економіки промисловості НАН України функціонує сектор інтеграції науково-технічної сфери України у світове суспільство.

За 2010 р. працівниками сектору інтеграції науково-технічної сфери до світового господарства відділу економічних проблем НТП в промисловості у співробітництві з кафедрою «Міжнародна економіка» Донецького національного університету та Регіональним філіалом НІСД в м. Донецьк в рамках роботи за науково-дослідною темою «Міжнародний трансфер знань в інноваційному розвитку промисловості» у 2010 році було підготовлено записки «Тенденції розвитку міжнародного трансферу технологій, іноземних інвестицій, міграції науковців, експортно-імпортних відносин в промисловості» та «Принципи, фактори державного регулювання міжнародного трансферу знань, які було направлено до Донецької обласної державної адміністрації та Державного агентства України з інвестицій та розвитку відповідно.

В них було обґрунтовано важливість міжнародного трансферу знань для становлення в Україні інноваційної економіки; виділено проблеми державного регулювання міжнародного трансферу знань, а також запропоновано напрями та шляхи удосконалення державної політики регулювання міжнародного трансферу знань в економіці України.

У рамках секції "Міжнародна економіка" і Донецьким відділенням АЕНУ виконується дослідницька тема "Розробка теоретико-методологічних і науково-методичних основ розвитку міжнародних економічних відносин України".

За підсумками цих тем були підготовлені науково-аналітичні огляди, які були направлені в Адміністрацію Президента України, а також включені в послання Президента України Верховній Раді України.

Про роботу Донецького відділення АЕНУ звітує д.е.н., професор, віце-президент АЕНУ Ю.В. Макогон

За цей період у Спецраді, що відкрито в 2001 р. при економічному факультеті ДонНУ з захисту кандидатських дисертацій спеціальності "Світове господарство й міжнародні економічні відносини" пройшло більше 90 захистів і 40 захистів за фахом "Демографія, економіка праці, соціальна економіка й політика".

Результати досліджень Секції "Міжнародна економіка" і Донецького відділення АЕНУ ввійшли в рекомендації XV і XVI міжнародного науково-практичного семінару "Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект (2009, 2010 р.), а також Сьомої й Восьмої науково-практичної конференції "Проблеми співробітництва між країнами південно-східної Європи в рамках організації чорноморського економічного співробітництва й ГУАМ". Резюме семінару й конференції відправлені в Адміністрацію Президента України, Верховну Раду, Кабінет Міністрів України, у Донецьку облдержадміністрацію (управління зовнішніх зв'язків і зовнішньоекономічних зв'язків), посольствам країн, представники яких брали участь у роботі семінару й конференції.

Крім того результати досліджень доповідалися на багатьох міжнародних науково-практичних конференціях і семінарах в Україні, Росії, Болгарії, Сербії, Литви, Латвії, Туреччині, Словаччині, Вірменії й ін.

Ми співробітнічаємо з редколегіями журналів "Вісник Донецького національного університету" (Серія В - Економіка й право) і збірників наукових праць "Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект" і "Проблеми співробітництва між країнами південно-східної Європи в рамках організації чорноморського економічного співробітництва й ГУАМ" (ці видання мають статус ВАК України), а також беремо участь у роботі редколегій журналів "Меркурій", "Стратегічні пріоритети", "Журнал європейської економіки" і інших.

Виступає віце-президент АЕНУ, д.е.н., професор Білопольский М.Г.

Протягом 2010 року співробітники у Регіонального філіалу НІСД в м. Донецьку за 2009 -2010 рр. продовжували досліджувати проблеми, що зазначені у положенні про філіал, а саме:

- ефективність міжнародної економічної діяльності України в інтеграційних об'єднаннях: регіональний та галузевий аспект, включаючи проблеми розвитку співробітництва між країнами Європи в рамках Балто-Чорноморського співробітництва, ЄС та СНД

- спеціальні економічні зони та території пріоритетного розвитку як елемент державної стратегії розвитку депресивних регіонів;
- проблеми транскордонного співробітництва;
- політичні партії і громадські організації в регіоні;
- моніторинг тенденцій суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку регіонів.

Вже на початку 2011 року ми розпочали розробку і нового напрямку – проблематика міжнаціональних, міжетнічних відносин у регіональному масштабі. За сприянням міжнародної громадської неурядової організації „Діалог Євразія” проведено круглий стіл „Міжнаціональна згода в контексті діалогу влади і громади”.

Розробки філії увійшли до Програми науково-технічного розвитку Донецької області “Донецька область – 2020”, розділ "Шляхи удосконалення зовнішньоекономічної діяльності" та «Стратегії розвитку міста Донецька до 2020 року». Фахівці філіалу брали участь у розробці програми інвестиційної привабливості міста Донецька.

Урочисте вручення дипломів академіків Академії економічних наук

Крім того беремо участь у робочих групах з розробки стратегій розвитку міст північного Донбасу (Краматорськ, Красний Лиман, Артемівськ, Дружківка, Костянтинівка), організаційного комітету з підготовки Угоди щодо регіонального розвитку Донецької області між Кабінетом міністрів України та Донецькою обласною радою на 2012-2013 роки; членом робочої групи з розробки стратегії територіального маркетингу Донецької області до 2016 року Донецької ОДА.

Також проводяться лекції для представників Управлінь Донецької обласної держадміністрації, комітетів Донецької обласної ради, профспілок та підприємств Донецької області за темами:

1. Іноземні інвестиції в промисловості Донбасу: історія, статистика, проблеми сучасного розвитку
2. Підготовка інвестиційних проектів відповідно до вимог міжнародних фінансових організацій
3. Інвестиційна привабливість регіонів та міст: резерви підвищення
4. Наслідки для економіки України від участі у СОТ

Було проведено Круглий стіл „Альтернатива імпорту природного газу до України” – проведений за дорученням директора НІСД та голови Донецької обласної державної адміністрації 10 червня 2010 року, м.Донецьк , Донецька обласна державна адміністрація, Інститут економіки промисловості.

Круглі столи «Чинники трансформації політичної влади: загальноукраїнський, регіональний, місцевий масштаб (передвиборчі очікування)» Донецька ОДА , ІЕП НАН України; „Доцільність заснування на українсько-російському кордоні єврорегіону «Азов», Донецька ОДА; "Вірменія - Україна: перспективи взаємовигідного співробітництва" Донецька ОДА, Спілка вірменів України.

Опрацьовуються договори про співробітництво з іноземними академічними закладами:

У філіалі є досвід роботи з іноземними фондами та навчальними закладами: реалізовано спільний проект з університетом м. Ноттінгем (Великобританія), фондом «Наффілд» та філіалом про спільне дослідження у сфері впливу іноземних інвестицій на регіональний розвиток, в рамках якого було проведено круглий стіл з цих питань. Спільно з Каунаським технологічним університетом проводилось дослідження підприємницького середовища в Європі. Планується видання спільної монографії;

Особливо необхідно звернути увагу на наукову діяльність дійсних членів та членів-кореспондентів Академії економічних наук України викладачів Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган - Барановського у 2010 р.

У 2010 році науковці університету ім. Туган–Барановського проводили дослідницьку роботу з наступними напрямками:

- соціальні та інноваційні аспекти сталого економічного зростання;

- економіка, організація та управління підприємствами торгівлі та сфери послуг;
- маркетингова діяльність на ринку України;
- фінансово-кредитні та бюджетні проблеми економічного розвитку;
- бухгалтерський облік, аналіз і контроль господарської діяльності і підприємств;
- розвиток наукового товарознавства;
- процеси і обладнання харчових виробництв;
- інновації в технології виробництва харчових продуктів;

Серед визначних фундаментальних розробок ДонНУЕТ слід відмітити:

1. НДР «Управління стратегічними змінами та формування системи економічної безпеки як складові забезпечення сталого розвитку підприємств сфери товарного обігу» (науковий керівник - д.е.н. Садеков А.А.)- Основними науковими результатами дослідження є: методологічні засади забезпечення сталого розвитку підприємств сфери товарного обігу; механізм планування і реалізації економічних змін на підприємстві тощо.

В минулому році низка наукових рекомендацій та розробок була запроваджена в державних органах влади, регіональних органах влади та у підприємствах різни; галузей:

- положення до Концепції державної системи професійної орієнтації населення на період до 2011 року (Міністерство праці та соціальної політики України.);

Нормативи забезпечення населення побутовими послугами (Міністерство економіки України);

Рекомендації щодо удосконалення Державних стандартів професійно-технічної освіти за професіями: кондитер, буфетник, покоївка, черговий по поверху готелю (Міністерство економіки України);

Рекомендації до нової редакції Бюджетного кодексу щодо опрацювання питань середньострокового бюджетного планування (Комітет Верховної Ради України з питань бюджету);

Науково-практичні рекомендації в напрямку реалізації стратегії пенсійної реформування (Пенсійний фонд України).

Міжнародна наукова діяльність вчених ДонНУЕТ здійснюється на основі 7 угод про співробітництво із закордонними закладами освіти та науки.

Наукові гранти:

- Програма ТЕМПУС (сприяння модернізації систем вищої освіти в країнах-сусідах) ЄС: розробка спільного проекту "MODEP: модернізація і розвиток професійні спрямованих курсів" (ВНЗ-партнери з Франції, Португалії, Румунії, Молдови, Білорусії, Марокко та України);

- Науково-дослідна програма «Інновації в інформаційних і комунікаційних технологіях - взаємодія в Балтійському регіоні» спільно з Шведським університетом (м. Стокгольм, Швеція);

- Програма лідерства для підприємництва (InterAction) у Туреччині, Україні, Узбекистані, Казахстані й країнах Південного Кавказу (під егідою Британської Ради);

- Розробка та виконання спільних науково-дослідних програм, організація та підтримка наукового стажування студентів під егідою міжнародної студентської організації AIESEC;

- Програми наукових досліджень за запрошенням ВНЗ країн ЄС (Інститут фізики Польської Академії Наук, м. Варшава, Польща);

Участь наукових працівників у міжнародних семінарах і конференціях; Програма "Міжнародні електронні бібліотеки INTAS": відкритий та безкоштовний доступ науковців до міжнародних науково-інформаційних даних.

В університеті економіки і торгівлі у 2010 році відбулося: 7 Міжнародних, 4 Всеукраїнських конференцій і 3 регіональних семінари, які мали значний резонанс серед наукової спільноти.

23 березня 2010 р. відбулася Друга міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Інноваційно-інвестиційна модель розвитку національної економіки», і якій взяло участь 149 осіб з України, Росії, Молдови, Франції та Китаю Організатором Інтернет-конференції була кафедра інвестиційного менеджменту Метою конференції було різке підвищення ролі інвестиційної діяльності н; сучасному етапі соціально-економічного розвитку України, намагання державі перейти до інноваційно-інвестиційної моделі функціонування економіки.

Особливо треба відмітити внесок з наукову діяльність:

д.е.н., професора, академіка АЕН України Шубіна О.О., ректора ДонНУЕТ. Наукова діяльність у звітному періоді була спрямована на вирішення наукових проблем за пріоритетними напрямками, визначеними Концепцією розвитку науки в університеті. У рамках фундаментальних досліджень отримані нові наукові результати, які розвивають теорію міжнародної конкурентоспроможності, методологію менеджменту та маркетингу. Прикладні дослідження були присвячені розробці нових харчових технологій та нових видів харчових продуктів, теоретико-методологічним засадам адаптивного управління хімічним комплексом України, розробці науково-методичного забезпечення навчальних курсів із урахуванням вимог Болонського процесу;

Академіка Академії економічних наук України д.е.н., професора Садекова Алімжана Абдулловича «Обґрунтування методів управління змінами на вітчизняних підприємствах в умовах фінансово-економічної нестабільності» // Теоретичні та прикладні питання економіки// Збірник наукових праць. Випуск 21 (за заг. ред. проф. Сханурова Ю.І., Шегди А.В.) – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. – 369с. С.43-47 (у співавторстві);

Академіка Академії економічних наук України, д.е.н., професора Омелянович Лідії Олександрівни; першого проректора ДонНУЕТ;

д.е.н., професора, зав. кафедри маркетингу і комерційної справи Азарян О.М. ;

Академіка Академії економічних наук, д.е.н., професора Косової Т.Д.;

Заступника директора ІОФ, к.е.н., доцента кафедри банківської справи, члена – кореспондента АЕН України Орлової Валентини Олександрівни;

Завідувача кафедри товарознавства та експертизи непродовольчих товарів, к.т.н, професора, академіка АЕН України Лойко Дмитра Петровича;

Академіка АЕН України, д.е.н., професора Оліфірова О.В.;

Завідувача кафедри банківської справи д.е.н., професора, академіка АЕН України Папаїки О.О.;

Академіка Академії економічних наук України, доктора економічних наук, доцента Горожанкіної Марини Євгенівни;

д.е.н., професора, академіка АЕН України Лутай Л.А.;

Академіка Академії економічних наук України, д.е.н., професора Виноградової О.В.

Також досить активно працюють:

Академік АЕН України д.е.н., професор Черніченко Г.О. (Донецький національний університет)

Основні напрямки наукових досліджень:

- особливості еколого-економічного розвитку промислового виробництва в старопромислових регіонах;
- розробка концепції екобезпеки техногенного розвитку Донецького регіону;
- дослідження проблем реструктуризації основних галузей економіки, удосконалювання територіальної організації продуктивних сил Донецької області і їх екологізації;

Академік Академії економічних наук України, д.е.н., професор, завідувач кафедрою Управління персоналом і економіки праці ДонНУ, Лук'янченко Н.Д.

У 2010 р. здійснювалося наукове керівництво виконанням п'ятого етапу (заключного) науково-дослідної роботи на тему «Управління людськими ресурсами: держава, регіон, підприємство» під назвою «Поліпшення умов охорони праці в системі управління людськими ресурсами». Є керівником спільної з Донецькою державною обласною адміністрацією «Програми підготовки та використання кадрів для економіки Донецької області» (2005-2020рр.). У звітному році були реалізовані такі заходи Програми: здійснений моніторинг ринку праці, вивчено вплив економічної кризи на його стан; поповнений банк даних поточної та прогнозованої потреби в кадрах в галузевому та професіональному розрізі, проведений аналіз структури підготовки кадрів в регіоні та її динаміки;

Академік АЕН України д.е.н., професор Омельченко Володимир Якович .Основні напрямки наукових досліджень:

- логістизація економічних процесів у національній і міжнародній економіці;
- проблеми методології сучасної історії економіки;
- розвиток механізмів внутрішнього й міжнародного маркетингу;

Загальне фото на пам'ять

Академік АЕН України, д.е.н., професор Коніщева Н.Й., якою уточнено зміст терміна «обслуговування споживачів вугільного підприємства»; виявлено особливості обслуговування крупно-, середньо- та дрібнооптових споживачів підприємств вугільної промисловості; запропоновано алгоритми здійснення процесів обслуговування

різних категорій споживачів. Результати розробок апробовано й прийнято для використання вугільних підприємств.

В рамках виконання договору між Інститутом економіки промисловості НАН України та Управлінням у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації, виконано науково-дослідні роботи «Розробка Стратегії реалізації державної молодіжної, сімейної та гендерної політики на 2010 – 2011 роки»

Досить переконлива діяльність д.е.н., професори Дмитриченко Лілії Іванівни. За минулий рік підготовлене й захищено 1 докторська й 5 кандидатських дисертацій. Співавтор 3-х монографій. Автор 6 наукових статей.

Брала участь в 11 наукових конференціях, матеріали опубліковані.

Основні напрямки наукової діяльності:

Методологічні аспекти економічної науки:

- економічний механізм регулювання відтворювальних процесів;
- циклічні коливання в економіці;
- структурні процеси в економіці;
- корпоративний процес;
- механізми формування й функціонування банківського капіталу;
- мотивація праці.

Керує науковою лабораторією кафедри економічної теорії ДонНУ.

д.е.н., професор Андренко В.М.

Напрямки наукових досліджень:

- розробка методичного, методологічного програмного забезпечення процесів менеджменту вищого навчального закладу;
- розробка інтегрованої системи фінансового менеджменту підприємств житлово-комунального господарства;
- консалтингові послуги з розробки інформаційного забезпечення процесно-орієнтованих систем управління.

д.е.н., професор, академік АЕН України, зав. кафедри менеджменту Донецького інституту туристичного бізнесу Туріянська М.М. за 2010/2011 рік взяла участь в 5 міжнародних конференціях, керує грантом по туризму "Tempus", опубліковано 2 монографії. Підготувала на міжнародну виставку в Берліні делегацію в складі 3-х осіб, що представляли Донецьк до "Євро - 2012", опубліковано 6 наукових статей у спеціалізованих виданнях, керує 1 докторантом і 5 аспірантами.

Таким чином, внесок вчених-економістів Донецького відділення АЕН України досить серйозний і заслуговує найвищої оцінки наукової громадськості України.

ЛЕТНЯЯ ШКОЛА КАК ОДНА ИЗ ФОРМ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ

В последнее время в Украине возникла проблема повышения качества подготовки специалистов. Одной из форм решения этой проблемы является проведение занятий в различного вида школах, в том числе в Международной летней экономической школе.

Почетный президиум Летней школы

Кафедра «Международная экономика» в этом году провела очередную Международную летнюю экономическую школу, которая проходила в Донецке и в Святогорске в первую неделю сентября.